

Wrocław, 27 kwietnia 2016 r.

WK.WR.40.15.2016.329

**Pan
Jarosław Taranek
Wójt Gminy Przeworno**

**ul. Kolejowa 4A
57-130 Przeworno**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r., poz. 561) przeprowadziła, w okresie od 14 stycznia do 10 marca 2016 r., kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Przeworno. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole podpisanym 10 marca 2016 r. i pozostawionym w jednostce.

Ponadto w okresie od 24 lutego do 8 marca 2016 r. przeprowadzono kontrolę gospodarki finansowej w Gminnym Zespole Oświaty w Przewornie. W oparciu o ustalenia tej kontroli, Izba wystosowała do Pani Kierownik Gminnego Zespołu Oświaty w Przewornie wystąpienie pokontrolne, przekazane Panu Wójtowi do wiadomości.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracowników Urzędu Gminy Przeworno, którzy przygotowywali materiały do kontroli, udzielali niezbędnych wyjaśnień oraz podejmowali, na wniosek kontrolujących działania, które pozwoliły na wyeliminowanie niektórych nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w szczególności w zakresie niżej wskazanych zagadnień.

W zakresie księgowości

Saldo konta 909 *Rozliczenia międzyokresowe* wg stanu na 31 grudnia 2014 r. wykazywało „per saldo” w kwocie 223.570,73 zł, zamiast saldo Wn w kwocie 1.807,27 zł (odsetki stanowiące wydatki przyszłych okresów) oraz saldo Ma w kwocie 225.378,00 zł (subwencja oświatowa za styczeń wypłacona w grudniu). W konsekwencji powyższego „per saldo” w kwocie 223.570,73 zł wykazano w pasywach bilansu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego jako inne pasywa (poz. III). Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.) *Jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.* Natomiast z art. 7 ust. 3 powołanej ustawy o rachunkowości wynika, że *Wartość poszczególnych składników aktywów*

i pasywów, przychodów i związanych z nimi kosztów, jak też zysków i strat nadzwyczajnych ustala się oddzielnie. Nie można kompensować ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów, przychodów i kosztów związanych z nimi oraz zysków i strat nadzwyczajnych. Naruszono również zasady funkcjonowania konta 909 Rozliczenia międzyokresowe określone w Zakładowym Planie Kont (wprowadzonym zarządzeniem Wójta nr 59/2010 z 31 grudnia 2010 r., zmienionym zarządzeniem nr RZ-062/12 z 5 grudnia 2012 r.), z których wynika, że konto może wykazywać saldo Wn i Ma.

W zakresie dochodów budżetowych

W sprawozdaniach budżetowych Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych za 2014 r., nieprawidłowo wykazano skutki finansowe:

- a) udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych), w zakresie podatku od środków transportowych, które zostały zawyżone o kwotę 345 zł, co było niezgodne z postanowieniami § 3 ust. 1 pkt 10 w związku z § 8 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 119 ze zm.) zgodnie, z którymi *Sprawozdanie jednostkowe z wykonania planu dochodów budżetowych z tytułu podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego, sporządza się na podstawie danych księgowości podatkowej w sposób następujący: (...) w kolumnie "Skutki udzielonych ulg i zwolnień..." wykazuje się (bez ulg i zwolnień ustawowych) skutki finansowe wynikające ze zwolnień i ulg w podatkach i opłatach wprowadzonych przepisami uchwał rad gmin lub miast na prawach powiatu, wydanymi na podstawie ustawowych upoważnień.*
- b) decyzji odraczającej zapłatę zaległości podatkowej, w zakresie podatku od środków transportowych, które zostały zaniżone o kwotę 3.349 zł, co było niezgodne z postanowieniami § 3 ust. 1 pkt 11 lit. b w związku z § 8 ust. 3 powołanej powyżej Instrukcji (...) zgodnie z którymi *w kolumnie Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy" w zakresie: (...) odroczenia terminu płatności podatku, (...) - wykazuje się kwoty dotyczące skutków decyzji organów podatkowych za okres sprawozdawczy. Skutki wykazane w tej kolumnie powinny wynikać z decyzji organu podatkowego, zarówno w zakresie bieżących, jak i zaległych należności. W przypadku podjęcia przez organ podatkowy decyzji o odroczeniu terminu płatności (...) zapłaty podatku bądź zaległości podatkowej, skutki finansowe wynikające z tych decyzji powinny być wykazywane za kolejne okresy sprawozdawcze w roku, w którym została wydana decyzja. Wykazane kwoty nie muszą wynikać z rejestrów przypisów i odpisów.*

W sprawozdaniu Rb-27S za 2014 r. w rozdziale 75616 § 0910 nie wykazano odsetek za zwłokę w kwocie 55 zł od umorzonej zaległości podatkowej, czym naruszono postanowienia § 3 ust. 1 pkt 11 lit. a powołanej powyżej Instrukcji (...), który wskazuje, że w kolumnie *skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy w zakresie: umorzeń zaległości podatkowych - wykazuje się kwoty dotyczące skutków udzielonych (...) umorzeń (...) odsetek za zwłokę (...) stanowiących dochód budżetu gminy lub miasta na prawach powiatu. Wykazane w tej kolumnie skutki powinny wynikać z decyzji właściwych organów gminy lub miasta na prawach powiatu, w zakresie zarówno bieżących, jak i zaległych należności. Wykazane kwoty powinny być zgodne z rejestrem przypisów i odpisów.*

W trakcie kontroli złożono korekty sprawozdań Rb-PDP i Rb-27S za 2014 r. korygując w/w nieprawidłowości.

W próbie 10 największych dłużników gminy objętych kontrolą, wg stanu na 31 grudnia 2015 r., organ podatkowy w przypadku 9 dłużników wystawił upomnienia z opóźnieniem wynoszącym od 9 do 599 dni po ustawowo określonym terminie zapłaty, a tytuły wykonawcze z opóźnieniem wynoszącym od 11 do 209 dni po ustawowo określonym terminie. Powyższe naruszało postanowienia § 3 ust. 1 i § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2001 r., Nr 137, poz. 1541 ze zm.) oraz § 5 i § 6 rozporządzenia Ministra Finansów z 20 maja 2014 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz.U. z 2014 r., poz. 656 ze zm.).

W zakresie wydatków budżetowych z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych

Realizując zamówienie pn. *Zaprojektowanie i budowa oczyszczalni ścieków w Przewornie* Zamawiający zawarł z Wykonawcą 10 maja 2014 r. aneks nr 1/2014 zwiększając z powodu wykonania robót zamiennych wynagrodzenie Wykonawcy o kwotę 728 zł netto (895,44 zł brutto). Powyższe naruszało postanowienia zawartej z Wykonawcą umowy nr RUM-0099/13 z 4 października 2013 r., w której określono wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie 2.780.000 zł. Z art. 632 § 1 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2014 r., poz. 121 ze zm., obecnie Dz.U. z 2016 r., poz. 380) wynika, że *Jeżeli strony umówiły się o wynagrodzenie ryczałtowe, przyjmujący zamówienie nie może żądać podwyższenia wynagrodzenia, chociażby w czasie zawarcia umowy nie można było przewidzieć rozmiaru lub kosztów prac.*

Sekretarzowi Gminy, zatrudnionemu na stanowisku Zastępcy Wójta w wymiarze 1/12 etatu ustalono wynagrodzenie zasadnicze na tym stanowisku w kwocie 458,30 zł. Zgodnie z maksymalnym poziomem wynagrodzenia zasadniczego określonym w tabeli III *Stanowiska w urzędach gmin, miast (miast na prawach powiatu), w starostwach powiatowych, w urzędach marszałkowskich, na których stosunek pracy nawiązano na podstawie powołania* zawartej w załączniku nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z

2014 r., poz. 1786), wynagrodzenie zasadnicze na 1/12 etatu Zastępcy Wójta w gminie do 15 tys. mieszkańców może wynosić maksymalnie 400 zł ($4.800 \text{ zł}/12 = 400 \text{ zł}$). W wyniku stwierdzonej nieprawidłowości, pracownik otrzymał łącznie w okresie od 14 grudnia 2014 r. do 29 lutego 2016 r. wynagrodzenie zawyżone o 1.023,73 zł.

W przypadku 3 pracowników (inspektor ds. wymiaru podatków i opłat lokalnych, inspektor ds. księgowości budżetowej, podinspektor ds. pozyskiwania środków zewnętrznych) na 10 objętych kontrolą, w 2015 r. do stażu pracy nie zostały wliczone okresy pobierania stypendium z PUP podczas stażu. Zgodnie z art. 79 ust. 1 ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2013 r., poz. 674 ze zm., Dz.U. z 2015 r., poz. 149 ze zm.) *okresy pobierania zasiłku i stypendium (...) wlicza się do okresu pracy wymaganego do nabycia lub zachowania uprawnień pracowniczych oraz okresów składkowych w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych*. Zgodnie z art. 38 ust. 1 i 5 ustawy z 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1202 ze zm.) *dodatek za wieloletnią pracę przysługuje po 5 latach pracy w wysokości wynoszącej 5% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego. Dodatek ten wzrasta o 1% za każdy dalszy rok pracy aż do osiągnięcia 20% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego. (...) Do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę, nagrody jubileuszowej i jednorazowej odprawy w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy wlicza się wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze*.

W związku z powyższym w trakcie kontroli przeliczono staż pracy w/w pracowników oraz dodatek za wieloletnią pracę uwzględniając moment jego osiągnięcia. Ustalono, iż wynagrodzenia w/w pracowników łącznie zostały zaniżone o 3.317,70 zł i zostaną wyrównane w miesiącu marcu 2016 r.

W zakresie gospodarki mieniem

W 6 przypadkach na 11 objętych kontrolą w latach 2013-2015, nabywców nieruchomości zawiadomiono o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży z opóźnieniem wynoszącym od 3 do 52 dni po ustawowo określonym terminie. Powyższe naruszało postanowienia art. 41 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2010 r., Nr 102, poz. 651 ze zm.; Dz.U. z 2014 r., poz. 518 ze zm.; Dz.U. z 2015 r., poz. 782 ze zm.; Dz.U. z 2015 r., poz. 1774 ze zm.), który stanowi, że *organizator przetargu jest obowiązany zawiadomić osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży (...), najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu. Wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia*.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy Przeworno na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) i art. 4 ust. 5 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.), Skarbnik Gminy – na podstawie art. 54 ust. 1 ww. ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni Urzędu.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Wójta, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) stosowania przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy, stosownie do postanowień art. 4 ust. 1 ustawy,
 - b) ustalania oddzielnie wartości poszczególnych składników aktywów i pasywów, przychodów i związanych z nimi kosztów, jak też zysków i strat nadzwyczajnych, nie kompensując ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów, przychodów i kosztów związanych z nimi oraz zysków i strat nadzwyczajnych, stosownie do art. 7 ust. 3 ustawy.
2. Przestrzeganie obowiązujących w Urzędzie zasad (polityki) rachunkowości, w szczególności w zakresie wykazywania w księgach rachunkowych Budżetu rzeczywistego stanu konta *909 Rozliczenia międzyokresowe*, tj. odzwierciedlającego saldo Wn i Ma.
3. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 119 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) wykazywania skutków udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) zgodnie z postanowieniami § 3 ust. 1 pkt 10 załącznika nr 39 do rozporządzenia,
 - b) wykazywania kwot odsetek za zwłokę oraz kwot dotyczących skutków decyzji odraczających termin płatności zapłaty podatku bądź zaległości podatkowej zgodnie z postanowieniami § 3 ust. 1 pkt 11 lit. a i b załącznika nr 39 do rozporządzenia.

4. Podejmowanie, w stosunku do podatników zalegających z zapłatą podatku, czynności mających na celu wyegzekwowanie należności, stosownie do §§ 2, 7 i 9 rozporządzenia Ministra Finansów z 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 2367).
5. Przestrzeganie postanowień umów zawieranych z Wykonawcami zamówień publicznych, w szczególności w zakresie uregulowań dotyczących wynagrodzenia ryczałtowego z uwzględnieniem przepisów art. 632 § 1 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2016 r., poz. 380).
6. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1786), w szczególności w zakresie ustalania wynagrodzenia zasadniczego pracownikom Urzędu Gminy zgodnie z wytycznymi zawartymi w tabeli III zawartej w załączniku nr 3 do rozporządzenia.
7. Przestrzeganie przepisów ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2015 r., poz. 149 ze zm.), w szczególności w zakresie wliczania okresów pobierania zasiłku i stypendium do okresu pracy wymaganego do nabycia lub zachowania uprawnień pracowniczych oraz okresów składkowych w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, stosownie do postanowień art. 79 ust. 1 ustawy.
8. Przeanalizowanie stażu pracy pozostałych pracowników Urzędu, którzy pobierali stypendium z PUP podczas stażu oraz poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o wynikach (w tym finansowych) przeprowadzonych czynności.
9. Poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o działaniach podjętych w zakresie:
 - a) ustalenia, zgodnie z powołanym rozporządzeniem w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych, wynagrodzenia dla Zastępcy Wójta oraz nienależnie pobranego przez pracownika świadczenia w kwocie 1.023,73 zł,
 - b) wypłacenia 3 pracownikom (inspektor ds. wymiaru podatków i opłat lokalnych, inspektor ds. księgowości budżetowej, podinspektor ds. pozyskiwania środków zewnętrznych) wyrównania dodatku stażowego w łącznej kwocie 3.317,70 zł.
10. Przestrzeganie przepisów ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2015 r., poz. 1774 ze zm.), w szczególności w zakresie powiadamiania nabywców nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży zgodnie z postanowieniami art. 41 ust. 1 ustawy.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez jego błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Andrzej Łuczak

Przewodniczący Rady Gminy Przeworno